

22 660 Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

Nr. 80 Verslag
Vastgesteld 27 januari 2021

Op maandag 14 september 2020 vond onder Duits voorzitterschap de Voorzittersconferentie plaats van de voorzitters van de commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als Voorzitters-COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van kandidaat-lidstaten van de Europese Unie en van het Verenigd Koninkrijk, IJsland, Noorwegen en Zwitserland deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie en van de Europese Commissie. De Voorzitters-COSAC vond plaats in de vorm van een videoconferentie, omwille van de coronamaatregelen die op dat moment in Europa waren getroffen.

De Nederlandse delegatie bestond uit **Veldman** (VVD), voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer, en **Backer** (D66), lid van de commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit Van den Driessche (Eerste Kamer) en Buisman (Tweede Kamer). De delegatie brengt als volgt verslag uit¹:

COSAC-Voorzittersconferentie, 14 september 2020

De COSAC-Voorzittersconferentie werd geopend door de Voorzitter van de Bundesrat, Dietmar Woidke, en ingeleid door de voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Bundesrat, Guido Wolf. Mairead McGuinness, de voormalige vicevoorzitter van het Europees Parlement, werd gefeliciteerd met haar nominatie als Eurocommissaris voor Financiële Diensten, Financiële Stabiliteit en Kapitaalmarktenunie. Zij benadrukte in haar dankwoord het belang van de rol van nationale parlementen, omdat zij dichtbij de burgers staan.

De agenda werd vervolgens vastgesteld.

Procedurele aspecten

Gunther Krichbaum, voorzitter van de commissie voor Europese Unie Zaken van de Duitse Bundestag, ging over tot de procedurele aspecten van de bijeenkomst. Hij lichtte toe dat de Troika had besloten om kandidaat-lidstaten en andere landen enkel tot de vergadering toe te laten, wanneer het onderwerp deze landen raakt. Om deze reden waren landen als Noorwegen, IJsland en Zwitserland toegelaten om deel te nemen. Het Verenigd Koninkrijk betaalt tot het eind van het jaar contributie en is eveneens toegelaten.

¹ De notulen van de Trojka-bijeenkomst en van de Voorzitters-COSAC-conferentie zijn raadpleegbaar op de COSAC-pagina van de website van IPEX : <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/home/home.do>

Krichbaum vervolgde met een toelichting op de plenaire COSAC van 30 november en 1 december 2020 die, omwille van de COVID-19 pandemie, niet op de gebruikelijke wijze zal kunnen worden georganiseerd. De onderwerpen van het conceptprogramma voor deze bijeenkomst werden uiteengezet, alsook de beoogde sprekers.

Tot slot herinnerde de commissievoorzitter aan de COSAC-Questionnaire en de data van de videoconferenties die het Duitse Voorzitterschap heeft georganiseerd met Michel Barnier over Brexit, met Margrethe Vestager over het digitale beleid van de EU en met Didier Reynders over het eerste verslag over de Rechtsstaat in de EU.

Beleidsdebatten

Sessie I: Verslag door de Duitse federale regering over de prioriteiten van het Duitse Voorzitterschap van de EU

Heiko Maas, minister van Buitenlandse Zaken van de federale regering, zette de prioriteiten van het Duitse voorzitterschap van de Raad van ministers van de EU uiteen. De Duitse prioriteiten, die vóór de pandemie waren opgesteld, zijn snel aangepast aan de actualiteit en zijn volledig gericht op het doorkomen van en herstel na de huidige coronacrisis. Het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het Herstelplan zijn hiervoor de kernvoorwaarden. Het akkoord van de Europese Raad van 21 juli 2020 over het MFK en het Herstelplan is, volgens Maas, daarom een historisch moment.

Daarnaast noemde hij de onderhandelingen tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk een tweede hoofdprioriteit van het Duitse voorzitterschap.

Andere prioriteiten in het beleid werden tevens door de heer Maas aangeraakt, waaronder de groene en digitale transitie van de EU, het migratie- en asielbeleid, betrekkingen met de Westelijke Balkan en het buitenlands beleid van de Europese Commissie.

De minister refereerde eveneens naar het eerste Commissieverslag over de rechtsstaat, dat later die maand zou worden gepubliceerd, en moedigde de nationale parlementen aan om van de gelegenheid gebruik te maken om het rapport te bespreken.

In de discussie die daarop volgde gingen de delegaties nader in op de door Maas gepresenteerde prioriteiten van het Duitse Voorzitterschap. Veel delegaties spraken over het Europese beleid in internationale relaties. Ook de herstelstrategie van de Europese Unie werd meermaals aangehaald door de delegaties. Verschillende sprekers gaven ook aan dat het van groot belang is dat de Conferentie over de Toekomst van Europa binnenkort van start gaat. Verder werd gerefereerd aan de groene en digitale transitie in Europa en het asiel- en migratiebeleid, waarover in de lidstaten nog veel discussie bestaat. **Backer** onderschreef de noodzaak om voortgang in de impasses ten aanzien migratie te bewerkstelligen. Hij sprak eveneens zijn zorg uit over het vermogen van FRONTEX om zijn taken en verantwoordelijkheden uit te voeren, met name in het kader van de recente incidenten rondom de Griekse eilanden en vroeg het Duitse Voorzitterschap om ook in dit opzicht concrete stappen te zetten.

Backer feliciteerde in zijn bijdrage tot slot het Duitse Voorzitterschap met de bereikte resultaten van de Europese Raad in juli 2020 en bedankte Mairead McGuinness voor haar inzet als Vicepresident van het Europees Parlement.

Sessie II: Omgaan met de gevolgen van en lessen uit de COVID-19 pandemie

Frans Timmermans, Uitvoerend Vicevoorzitter van de Europese Commissie en belast met de Europese Green Deal

Frans Timmermans begon zijn tussenkomst door de cruciale rol van parlementen in de herstelfase na de pandemie te onderstrepen, zowel wat betreft het omzetten van de besluiten van de Raad in concrete maatregelen, de vereiste goedkeuring in de nationale parlementen van het Eigen Middelen Besluit en de inrichting van de nationale programma's om de uitvoering van de herstelplannen mogelijk te maken.

Binnen die herstelfase is een grote rol weggelegd voor de Europese Green Deal. De Europese Green Deal is al vóór de pandemie ontwikkeld, omdat de Europese Commissie het economische en sociale beleid wenste te baseren op een alternatieve groeistrategie. Een combinatie van uitdagingen, zoals de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis, de industriële revolutie en snel veranderende internationale betrekkingen, zorgden ervoor dat er een herstructurering van de samenleving en economieën nodig bleek, aldus Timmermans. De pandemie en de herstelstrategie hebben ervoor gezorgd dat financiën worden gemobiliseerd om te investeren in een herstel die ook kan leiden naar de economie van de toekomst binnen een rechtvaardige en eerlijke samenleving. Timmermans sprak de overtuiging uit dat als Europa het voortouw neemt om klimaatneutraliteit in 2050 te bewerkstelligen, andere delen van de wereld zouden volgen. Hij benadrukte tot slot hoe belangrijk het is dat de EU voorop blijft lopen en haar eigen toekomst vorm geeft, in plaats van hierin door anderen te worden geleid.

In het debat dat daarop volgde verwelkomden alle delegaties die het woord namen de herstelstrategie van de Europese Unie. Verschillende delegaties wezen op de noodzakelijke samenwerking en solidariteit in deze crisistijd. Verschillende delegaties laakten ook het gebrek aan coördinatie aan het begin van de pandemie en de gevolgen die het eenzijdig optreden van lidstaten heeft op de interne markt. Eveneens werd door een aantal delegaties de investeringen verwelkomd die ook in de Westelijke Balkan zijn gedaan ten behoeve van het economische en sociale herstel naar aanleiding van de pandemie. Tot slot gingen sommige delegaties in op de digitale ontwikkelingen die door de pandemie werden versneld.

In reactie op de bijdragen verwees Timmermans nog naar het creëren van een zogenaamd *level playing field* voor de verschillende lidstaten. De lidstaten verkeren namelijk niet in de zelfde positie wat bijvoorbeeld betreft de huidige energiemix of beschikken niet over de zelfde middelen om het herstel aan te gaan. Timmermans benadrukte in dit kader ook de pan-Europese solidariteit die de herstelstrategie beoogt.

Guido Wolf concludeerde door alle deelnemers te bedanken voor hun bijdrage. Hij benadrukte het belang van spontane interactie en de uitwisseling van verschillende standpunten over een breed palet van onderwerpen. Gunther Krichbaum onderstreepte in zijn slotwoord nog het belang van fysieke bijeenkomsten voor interparlementaire conferenties en nodigde iedereen alvast uit voor de plenaire COSAC in december.

De delegatie,

Lid van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Backer

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer,
Veldman